

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Комп'ютерні мережі

Шифр та назва спеціальності

F5 – Кібербезпека та захист інформації

Інститут

ННІ комп'ютерних наук та інформаційних технологій

Спеціалізація**Кафедра**

Кібербезпеки (328)

Освітня програма

Кібербезпека

Тип дисципліни

Обов'язкова

Рівень освіти

Перший (бакалаврський)

Форма навчання

Денна, заочна

Семестр

3

Мова викладання

Українська, англійська

Викладачі, розробники

ЄВСЕЄВ Сергій Петрович

serhii.yevseiev@khpi.edu.ua

Доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри кібербезпеки НТУ «ХПІ».

Лауреат національної премії імені Бориса Патона.

Кількість наукових публікацій: понад 351, з них патентів на корисну модель 44, 11 монографій, з яких 10 колективних монографій, 31 навчальний посібник, з яких 4 з грифом Міністерства освіти і науки України, 149 статей у закордонних виданнях та фахових виданнях України, з них 61 у наукометричній базі Scopus. Гарант освітньо-професійної програми "Кібербезпека" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Провідний лектор з дисциплін: Математичні основи криптології, Комп'ютерні мережі, Основи криптографічного захисту, Методи криптоаналізу, Основи кібербезпеки, Сучасні проблеми постквантової криптографії, Основи наукових досліджень, Цифрова криміналістика, Етичний хакінг у студентів бакалавріата та магістратури, Методологія наукової та педагогічної діяльності в науках кіберзахисту для аспірантів.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Навчальна дисципліна "Комп'ютерні мережі" є обов'язковою навчальною дисципліною. Мережеві технології та інтернет впливають на людей по-різному в різних країнах світу. У майбутньому основні напрямки для розробників нових технологій будуть пов'язані з використанням інтернет в

якості бази для створення нових продуктів і послуг, розроблених спеціально з урахуванням можливостей мережі. Оскільки розробники розширюють межі досяжного, можливості взаємно підключених мереж, що утворюють інтернет, гратимуть дедалі все більше значення в досягненні успіху цих проектів.

Мета та цілі дисципліни

Формування теоретичних знань основних принципів побудови сучасних мереж, до яких відносяться локальні, глобальні та регіональні мережі, за допомогою яких реалізуються нові підходи управління сучасним інформаційним суспільством, а також формування практичних навичок із побудови та управління корпоративними системами та мережами.

Формат занять

Лекції, лабораторні роботи, індивідуальне завдання, самостійна робота, консультації.
Підсумковий контроль – іспит.

Компетентності

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
СК1. Здатність застосовувати законодавчу та нормативно-правову базу, а також державні та міжнародні вимоги, практики і стандарти з метою здійснення професійної діяльності в галузі кібербезпеки та захисту інформації
СК2. Здатність використовувати інформаційні технології, сучасні методи і моделі кібербезпеки та систем захисту інформації.
СК3. Здатність забезпечувати неперервність бізнес-процесів згідно встановленої політики кібербезпеки та захисту інформації.
СК4. Здатність забезпечувати захист інформації в інформаційних системах згідно встановленої політики кібербезпеки та захисту інформації.
СК5. Здатність відновлювати функціонування інформаційних систем після реалізації загроз, здійснення кібератак, збоїв та відмов різних класів та походження.
СК6. Здатність впроваджувати та забезпечувати функціонування комплексних систем захисту інформації (комплекси нормативно-правових, організаційних та технічних засобів і методів, процедур, практичних прийомів тощо).
СК8. Здатність застосовувати методи та засоби криптографічного захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності.
СК10. Здатність виконувати моніторинг інформаційних процесів, аналізувати, виявляти, оцінювати можливі вразливості та загрози інформаційному простору й інформаційним ресурсам згідно з встановленою політикою інформаційної безпеки.

Результати навчання

РН1. Вільно спілкуватися державною мовою усно та письмово при виконанні професійних обов'язків.
РН2. Спілкуватися іноземною мовою з метою забезпечення ефективності професійної комунікації.
РН4. Організовувати власну професійну діяльність, обирати і використовувати оптимальні методи та способи розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у професійній діяльності, оцінювати їхню ефективність.
РН5. Аналізувати, аргументувати, приймати рішення при розв'язанні складних спеціалізованих задач і практичних завдань у професійній діяльності, які характеризуються комплексністю та неповною визначеністю умов, відповідати за прийняті рішення.
РН7. Застосовувати й адаптувати теорії інформації та кодування, математичної статистики, чисел, криптографії та стеганографії, оброблення та передачі сигналів тощо, принципи, методи і поняття кібербезпеки та захисту інформації у навчанні та професійній діяльності.

PH8. Застосовувати знання й розуміння математики та фізики в професійній діяльності, формалізувати задачі предметної галузі кібербезпеки та захисту інформації, формулювати їх математичну постановку та обирати раціональний метод вирішення.

PH9. Знати та застосовувати законодавство України та міжнародні вимоги, практики і стандарти з метою здійснення професійної діяльності в галузі кібербезпеки та захисту інформації.

PH10. Вміти використовувати сучасні інформаційні технології, методи і моделі кібербезпеки та систем захисту інформації для здійснення професійної діяльності.

PH11. Планувати підготовку та забезпечувати неперервність процесів в організаціях згідно встановленої політики кібербезпеки та з урахування вимог до захисту інформації.

PH12. Застосовувати методи захисту інформації в інформаційних системах згідно встановленої політики інформаційної безпеки.

PH13. Впроваджувати, налаштовувати, супроводжувати та підтримувати функціонування програмних та програмно-апаратних комплексів і систем кібербезпеки та захисту інформації як необхідні процедури для функціонування інформаційних систем та\або інфраструктури організації в цілому.

PH14. Вирішувати задачі управління процесами відновлення штатного функціонування інформаційних систем з використанням процедур резервування згідно встановленої політики безпеки та забезпечувати функціонування спеціального програмного забезпечення, щодо захисту та відновлення інформації;

PH15. Збирати, обробляти, зберігати, аналізувати критичні дані для доказу реалізації кіберзагроз, проводити аналіз та дослідження кіберінциденту з метою оперативного відновлення функціонування інформаційної системи.

PH16. Вирішувати задачі впровадження та супроводу комплексних систем захисту інформації в інформаційних системах.

PH18. Аналізувати, застосовувати методи та засоби криптографічного захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності.

PH19. Вирішувати задачі щодо організації та контролю стану криптографічного захисту інформації, зокрема відповідно до вимог нормативних документів.

PH21. Виконувати впровадження, підтримку, аналіз ефективності систем виявлення несанкціонованого доступу, дій з інформацією в інформаційній системі, вразливостей, можливих загроз інформаційному простору та інформаційним ресурсам та використовувати комплекси захисту для забезпечення необхідного рівня захищеності інформації в інформаційних системах.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 16 год., лабораторні роботи – 32 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Законодавчі основи процесів інформатизації в Україні, вміння використовувати ОС Linux, знання механізмів роботи з Packet Tracer.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

В ході викладання дисципліни викладачем застосовуються пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) та репродуктивний методи навчання. В якості методів викладання, які направлені на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів, застосовуються презентації, бесіди, індивідуальні групові проекти, майстер-класи.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій

Кількість годин

Тема 1. Основні положення теорії взаємодії відкритих систем. Хронологічна наслідність важливих подій в історії розвитку комп'ютерних мереж. Хронологічна наслідність важливих подій в історії розвитку комп'ютерних мереж. Загальна структура системи зв'язку. Методи комутації. Протоколи глобальних мереж. Імовірно-тимчасові характеристики технологій ГВП. Стек протоколів мережі x.25. Теоретичні способи зменшення надмірності. Алгоритм стиснення повторюваних даних RLE. Алгоритми стиснення за ключовими словами KWE. Алгоритми кодування змінної довжини. Кодування інформації у локальних мережах.	2
Тема 2. Модель OSI. Модель взаємодії відкритих систем. Багаторівнева система вкладання пакетів. Включення проміжних пристрій мережі. Функції різних рівнів iso/osi. Транспортний рівень. Методи взаємодії в мережі iso/osi. Функції різних рівнів iso/osi. Канальний рівень iso/osi. Фізичний рівень (physical layer - pl). Канальний рівень iso/osi. Апаратура локальних мереж. Основні функції адаптерів. Функції драйвера мережевого адаптера в моделі osi. Протоколи високих рівнів. Протоколи високих рівнів. Транспортні протоколи. Мережеві протоколи. Протоколи стеку apple talk і модель osi/iso. Класи мереж. Стандартні мережеві програмні засоби. Однорангові мережі. Мережі на основі серверу.	1
Тема 3. Якість обслуговування QoS. Основні вимоги. Показник якості обслуговування мережі. Основні характеристики виробництва. Показники якості передачі даних. Допускні значення вимог до основних показників якості. Алгоритм розрахунку. Приклад розрахунку.	1
Тема 4. Методи повторної передачі. Стек протоколів мережі x.25. Множина протоколів hdlc. Метод з зупинкою та очікуванням. ARQ з паралельним використанням віртуальних каналів. Повторна передача на n кроків назад. Ефективність роботи алгоритму ARQ на N кроків назад. Передача з виборчим повтором. Недоліки методу. Методика оцінки ефективності обміну даними у корпоративній мережі. Оцінки ефективності обміну даними у корпоративній мережі у каналах без пам'яті. Ефективність різних мереж без пам'яті.	1
Тема 5. Мережа Ethernet. Мережі ethernet і fast ethernet. Стандарти категорії IEEE 802.X. Типи процедур LLC підрівнів. Адресації пакетів. Структура адреса. Метод доступу CSMA / CD. Виникнення конфлікту. Об'єднання кількох сегментів кабелю. Еволюція локальних мереж. Функціонування комутаторів локальної мережі. Передача кадру з порту на порт комутатора. Методи комутації. Управління потоком у напівдуплексному і дуплексному режимах. Технології комутації і модель osi. Трьохрівнева ієрархічна модель мережі.	1
Тема 6. Протокол мережевого рівня – IP протокол. Типи адрес. Формати IP-адреси. IP-адресації версії 4. Формат	1

заголовка IP . Угоди про особливості інтерпретації IP-адрес.
Використання масок в IP адресації. Особливості IPV6. Заголовок IPV6 . Типи адрес в IPV6 . Форми представлення адреси . Модель адресації. Розподіл адресного простору. Протокол ARP . Структура заголовку ARP. Алгоритм використання ARP у ГВС . Маршрутизації в IP-мережах. Таблиці маршрутизації. Протокол DNS . Ієрархія імен в DNS . Типи записів DNS . Основні схеми дозволу DNS-імен.

Тема 7. Протоколи транспортного рівня.

1

Транспортний рівень. Transmission Control Protocol. Заголовок TCP. Структура заголовка TCP. TCP порти. Встановлення з'єднання TCP . Протокол UDP . UDP заголовок. Протокол TCP/IP . Функції рівнів. протокол RTP . Заголовок пакета RTP . Мережі на основі RTP. Послідовне включення змішувачів . Протокол RTCP . Пакети звіту RTCP. Формат пакета SDES (опис джерела). Характеристики джерела . Перевірка коректності заголовка RTCP .

Тема 8. Протоколи маршрутизації.

1

Протоколи маршрутизації. Фіксована маршрутизація. Адаптивна маршрутизація. Показники алгоритмів(метрики). Алгоритми маршрутизації. Динамічна маршрутизація. До маршрутизація. IGP: DISTANCE-VECTOR . IGP: LINK STATE. RIP:Освіта петель. OSPF (OPEN SHORTEST PATH FIRST).

Тема 9. Сучасні мережеві технології.

1

Компоненти мережі. Подання та топології мереж. Основні типи мереж. Інтернет-підключення. Надійні мережі. Безпека мережі.

Тема 10. Базова конфігурація комутатора та кінцевого пристрою.

1

Навігація по IOS. Структура команд. Базове налаштування пристроїв. Збереження змін. Порти та адреси. Налаштування IP-адресації.

Тема 11. Протоколи та моделі.

1

Правила. Протоколи. Набір протоколів. Організації зі стандартизації. Еталонні моделі. Інкапсуляція даних. Доступ до даних.

Тема 12. Фізичний рівень.

1

Призначення фізичного рівня. Характеристики фізичного рівня. Мідні кабелі. Кабелі UTP. Оптиволоконні кабелі. Бездротове середовище передачі даних.

Тема 13. Транспортний рівень.

1

Двійкова система числення. Шістнадцяткова система числення. Передача даних. Огляд протоколу TCP. Огляд UDP. Номери портів. Процес обміну даними за протоколом TCP. Надійність та керування потоком. Обмін даними за протоколом UDP. Прикладний рівень, рівень вистави, сеансовий рівень. Однорангові мережі. Протоколи веб-трафіку та електронної пошти. Сервіси IP-адресації. Сервіси обміну файлами.

Тема 14. Принципи забезпечення безпеки мереж.

1

Загрози та вразливість безпеки. Мережеві атаки. Захист від мережевих атак. Безпека пристроїв. Пристрої в мережі невеликого розміру. Програми та протоколи в мережі невеликого розміру. Масштабування до більших мереж. Перевірка підключення. Команди хоста та IOS. Методи пошуку та усунення несправностей. Сценарії пошуку та усунення несправностей.

Тема 15. Базова конфігурація маршрутизатора. Початкове налаштування маршрутизатора. Налаштування інтерфейсів. Налаштування стандартного шлюзу.	1
Загальна кількість годин	16

Лабораторні заняття

Теми лабораторних занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти α
Тема 1. Вивчення мережевих інструментів спільної роботи Хмарні сервіси для командної роботи (Google Workspace, Microsoft Teams, Slack). Системи контролю версій (Git, GitHub, GitLab). Спільна робота над документами та кодом. Питання безпеки при використанні хмарних сервісів.	4	1
Тема 2. Вивчення вакансій у сфері інформаційних і мережевих технологій Пошук вакансій на спеціалізованих сайтах (LinkedIn, Indeed, Djinni, Work.ua). Основні вимоги до мережевих спеціалістів (сертифікації, досвід, софт-скіли). Аналіз ринку праці та перспектив кар'єрного росту. Оформлення результатів аналізу.	4	1
Тема 3. Вивчення сервісів конвергентних мереж Поняття конвергентної мережі. Сервіси передачі даних, голосу (VoIP), відео. QoS (якість обслуговування) та її роль. Приклади корпоративних застосувань.	4	1
Тема 4. Packet Tracer. Навігація по IOS Ознайомлення з інтерфейсом Packet Tracer. Основні режими Cisco IOS (User EXEC, Privileged EXEC, Global Configuration). Основні команди перегляду конфігурації (show, ping, traceroute). Використання довідки та автодоповнення команд..	4	1
Тема 5. Packet Tracer. Налаштування початкових параметрів комутатора Підключення до комутатора через консоль. Налаштування імені пристрою та банерного повідомлення. Налаштування паролів доступу.	4	1

Збереження конфігурації (copy running-config startup-config).		
Тема 6. Початок роботи консолі за допомогою програми Tera Term	3	1
Встановлення та налаштування Tera Term. Підключення до обладнання через консольний кабель. Використання різних типів з'єднання (Serial, SSH, Telnet). Виконання базових команд у Tera Term.		
Тема 7. Packet Tracer. Створення основних підключень	3	1
Типи кабелів (straight-through, crossover, console). Підключення ПК до комутатора. Підключення комутаторів між собою. Тестування зв'язності (ping).		
Тема 8. Створення простої мережі	3	1
Побудова топології локальної мережі (LAN). Налаштування IP-адрес на ПК. Перевірка зв'язності мережі. Аналіз роботи мережі за допомогою інструментів Packet Tracer.		
Тема 9. Налаштування адреси управління комутатором	3	1
Призначення IP-адреси на VLAN 1. Налаштування шлюзу за замовчуванням. Перевірка доступності комутатора з ПК. Збереження конфігурації та її відновлення.		
Загальна кількість годин	32	$\sum_{i=1}^n a_i = 9$

Контрольні роботи

Теми контрольних робіт	Вагові коефіцієнти <i>b</i>
Тема 1. Базові принципи побудови та функціонування комп'ютерних мереж. Основні положення теорії взаємодії відкритих систем. Модель OSI та TCP/IP: принципи, рівні, функції. Методи комутації та повторної передачі даних. Мережа Ethernet: розвиток стандартів, особливості роботи, протокол CSMA/CD. Протокол IP (IPv4/IPv6): структура, принципи адресації та маршрутизації.	0,5
Тема 2. Сучасні протоколи, технології та безпека комп'ютерних мереж. Протоколи транспортного рівня: TCP, UDP, RTP, їх застосування. Протоколи маршрутизації: RIP, OSPF (порівняльний аналіз). Сучасні мережеві технології: VPN, хмарні сервіси, SDN. Основи мережевої безпеки: типи атак та методи захисту. Базова конфігурація комутаторів та маршрутизаторів (Cisco Packet Tracer).	0,5
Тема 3. Безпека комп'ютерних мереж та методи її забезпечення. Класифікація загроз у локальних та глобальних мережах. Основні принципи побудови захищених мереж. Методи аутентифікації та	1

шифрування даних. Використання VPN для захисту інформаційних каналів. Фаєрволи, IDS/IPS системи та їх роль у безпеці.

Загалом

$$\sum_{i=1}^m b_i = 2$$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання.

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Історія та еволюція комп'ютерних мереж. Розвиток мереж ARPANET, Internet. Стандартизація мережевих технологій (IETF, IEEE, ISO). Перехід від IPv4 до IPv6: причини та перспективи.	8
Тема 2. Фізичні середовища передачі даних. Кабельні технології: коаксіал, «виті пари», оптоволокну. Безпроводні канали: Wi-Fi, Bluetooth, LTE/5G. Характеристики та обмеження середовищ передачі.	8
Тема 3. Топології комп'ютерних мереж. Шина, зірка, кільце, дерево, гібридна топологія. Переваги та недоліки різних топологій. Використання в локальних та глобальних мережах.	7
Тема 4. Служби Інтернету. DNS: структура, принцип роботи. DHCP: автоматичне надання IP-адрес. WWW, FTP, SMTP, POP3, IMAP – принципи роботи сервісів.	7
Тема 5. Основи маршрутизації. Таблиці маршрутизації та їх структура. Статична та динамічна маршрутизація. Приклади налаштування статичних маршрутів.	7
Тема 6. Технології комутації. Комутація каналів vs комутація пакетів. Принцип роботи комутаторів 2-го рівня (L2). VLAN та їх застосування в корпоративних мережах.	7
Тема 7. Протоколи доступу до середовища. CSMA/CD та CSMA/CA. Розподіл каналів у безпроводних мережах. Проблеми колізій та їх уникнення.	7
Тема 8. Хмарні та віртуальні технології в мережах. Хмарні сервіси (IaaS, PaaS, SaaS). Віртуалізація серверів і мереж. SDN (Software Defined Networking) та його роль у сучасних мережах.	7
Тема 9. Безпека комп'ютерних мереж. Класифікація мережевих атак. Основні засоби захисту (фаєрволи, IDS/IPS, VPN). Безпека бездротових мереж (WPA2/WPA3).	7
Тема 10. Моніторинг та адміністрування мереж. SNMP: моніторинг мережевого обладнання. NetFlow та аналіз мережевого трафіку. Інструменти Wireshark, Nmap.	7
Загальна кількість годин	72

Тематика індивідуальних завдань

Курсовий проєкт передбачає виконання індивідуального звіту, розкривати обрану тематику, демонструвати вміння аналізувати інформацію та оформлювати текстові документи відповідно до мети навчальної дисципліни. Здобувач обирає конкретну тему в межах загальної тематики за погодженням з викладачем. Обсяг роботи: 30–40 сторінок основного тексту. Звіт має бути оформлений відповідно до вимог, наведених у літературному джерелі [2]. Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до екзамену.

Теми індивідуального завдання

Тема 1. Історія розвитку комп'ютерних мереж.

Тема 2. Локальні та глобальні мережі: класифікація та особливості.

Тема 3. Мережеві топології та методи підключення.

Тема 4. Фізичні середовища передачі даних.

Тема 5. Моделі взаємодії відкритих систем (OSI та TCP/IP).

Тема 6. IP-адресація та підмережі.

Тема 7. Протоколи маршрутизації.

Тема 8. VLAN та сегментація мережі.

Тема 9. Безпека комп'ютерних мереж.

Тема 10. Хмарні сервіси та віртуалізація мереж.

Тема 11. DHCP та NAT у сучасних мережах.

Тема 12. Інструменти адміністрування та моніторингу мереж.

Загальна кількість годин

72

Неформальна освіта

Здобувач має можливість перезарахувати окремі теми або курс шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни.

Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості..

Рекомендовані курси, тренінги, стажування

1. Онлайн-курс CISCO «CCNA1»

<https://www.netacad.com/catalogs/learn?category=course>.

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Технології захисту інформації./ С. Е. Остапов, С. П. Євсєєв, О.Г. Король. – Чернівці : Чернівецький національний університет, 2013. – 471 с.

<http://kist.ntu.edu.ua/textPhD/tzi.pdf>.

2. Система стандартів з організації навчального процесу. ТЕКСТОВІ ДОКУМЕНТИ У СФЕРІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ. Загальні вимоги до виконання. СТЗВО-ХПІ-3.01-2025.

<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/wp-content/uploads/sites/28/2025/06/STZVO-HPI-3.01-2025-2.pdf>

3. Волосюк Ю.В. Комп'ютерні мережі: курс лекцій / Ю. В. Волосюк. - Миколаїв: МНАУ, 2019. - 203 с. https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6377/1/Kompiuterni_merezhi_kurs_lektsii.pdf

4. Kurose James F., Ross Keith W. Computer Networking: A Top-Down Approach. 6th Edition / James F. Kurose, Keith W. Ross. - TX: Pearson, 2012. - 864 p.

<https://broman.dev/download/Computer%20Networking:%20A%20Top-Down%20Approach%206th%20Edition.pdf>

5. CCNAv7: Введення в ресурси курсу Networks [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://www.netacad.com/portal/resources/course-resources/ccna-itn>.

6. Bonaventure O. Computer Networking: Principles, Protocols and Practice. - Louvain-la-Neuve: Universite catholique de Louvain (Belgium), 2019. - 272 p.

<https://resources.saylor.org/wwwresources/archived/site/wp-content/uploads/2012/02/Computer-Networking-Principles-Bonaventure-1-30-31-OTC1.pdf>

7. Кібербезпека : сучасні технології захисту. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. / С. Е. Остапов, С. П. Євсєєв, О.Г. Король. – Львів: «Новий Світ- 2000», 2020. – 678 с.

<https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2019/11/Kiberbezpeka-suchasni-tekhnologii-zakhystu.pdf>.

Додаткова література

8. Технологія Ethernet: лабораторний практикум / М. О. Білова, С. П. Євсєєв, О. С. Жученко, І. С. Іванченко, О. В. Шматко. - Львів: "Новий Світ - 2000", 2020. - 196 с.

<https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1wOTN8N-GBGO06AnvjQHU1SdBl3xCaUju>

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні, семінарські, лабораторні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,3	0,2	0,1	0,4

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = \Pi \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3 + \Pi k \cdot k_4$$

де: Π – середньозважена середня оцінка за поточний контроль

I – оцінка за виконання індивідуального завдання

K – середньозважена оцінка за контрольні роботи

Πk – оцінка за підсумковий контроль

$$\Pi = \frac{\Pi_1 \cdot a_1 + \Pi_2 \cdot a_2 + \dots + \Pi_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за кожне практичне (семінарське) або лабораторне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1 + K_2 \cdot b_2 + \dots + K_m \cdot b_m}{\sum_{i=1}^m b_i}$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за кожну контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (П, К, І, ...) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ».

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої О з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2025

Завідувач кафедри
Сергій ЄВСЕЄВ

30.08.2025

Гарант ОП
Сергій ЄВСЕЄВ